

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЗАХІДНИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
СОЮЗУ ЮРИСТІВ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції

***збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Хмельницький, 30 травня 2025 року)***

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ЗАХІДНИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
СОЮЗУ ЮРИСТІВ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

***Теоретико-прикладні проблеми
юридичної науки на сучасному етапі
реформування кримінальної юстиції***

***збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Хмельницький, 30 травня 2025 року)***

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
2025**

Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. 218 с.

Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року). Хмельницький Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. 218 с.

У збірнику розміщено тези доповідей, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції», що відбулась у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова 30 травня 2025 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів та докторантів, практичних працівників і широкий читацький загал.

Організаційний комітет Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції» не завжди поділяє думку учасників конференції.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасниками конференції.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів і наукових установ, які рекомендували ці матеріали до видання.

ЗМІСТ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО В СУЧАСНОМУ ВИМІРІ	8
<i>БОНДАР В.В.</i> ЗВОРОТНА ДІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ В ЧАСІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	8
<i>БОТНАРЕНКО І.А.</i> ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ З ВИКОРИСТАННЯМ УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ, ІНШИХ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ: АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ СТ. 438 КК УКРАЇНИ	9
<i>ГАЛУС О.О., ВЛАДОВСЬКА К.П.</i> КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ МИРНИХ ЗІБРАНЬ	13
<i>ГЕРАСИМЧУК Р.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОКУМЕНТУВАННЯ ФАКТІВ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА ПОВ'ЯЗАНОГО З КОНФЛІКТОМ	15
<i>ГЛАДИНЕЦЬ І.В.</i> КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	17
<i>ГРАБ А.В.</i> НАБУТТЯ АКТИВІВ У ВЛАСНІСТЬ ЗА ДОРУЧЕННЯМ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ НЕЗАКОННОГО ЗБАГАЧЕННЯ	21
<i>ГРАНКІНА В.Г., БЛОХА Є.А.</i> ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ СПІВУЧАСНИКІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ	24
<i>ДУДОРОВ О.О.</i> ПОРУШЕННЯ ВЕТЕРИНАРНИХ ПРАВИЛ ЯК ПОСЯГАННЯ НА ДОВКІЛЛЯ: ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ	25
<i>ЗАХАРЧУК В.М.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СУКУПНОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ ТА У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	29
<i>ZINCHUK A.K.</i> TRANSFORMATION OF CRIMINAL LAW IN THE CONTEXT OF COMBATING CYBERCRIME	32
<i>КОВАЛЬ Я.С.</i> СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА СКЛАДУ УМИСНОГО ТЯЖКОГО ТІЛЕСНОГО УШКОДЖЕННЯ, ЗАПОДІЯНОГО В СТАНІ СИЛЬНОГО ДУШЕВНОГО ХВИЛЮВАННЯ	34
<i>КУНЕНКО І.С.</i> СУТНІСТЬ ПРЕДМЕТА КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ: МІЖ ТЕОРІЄЮ ТА ПРАКТИКОЮ	36
<i>КУНТІЙ А. І.</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ВЧИНЕННЯ САМОВІЛЬНОГО ЗАЛИШЕННЯ ПОЛЯ БОЮ АБО ВІДМОВИ ДІЯТИ ЗБРОСЮ	38
<i>МОВЧАН Р.О., ДУШЕВСЬКА О.В.</i> КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА НЕЗАКОННОЇ ПОРУБКИ СУХОСТОЮ: ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ, ПРАВОЗАСТОСОВЧІ РЕАЛІЇ, ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРСПЕКТИВИ	40
<i>НАЛУЦИШИН В.В.</i> МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В СПОРТІ	43
<i>НАЛУЦИШИН В.В.</i> ПРОТИДІЇ ПРОТИПРАВНОМУ ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ: ДОСВІД ІТАЛІЙСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ	45
<i>НАЛУЦИШИН Р.В.</i> КОРУПЦІЯ У ФУТБОЛІ	49
<i>НІКІФОРОВА Т.І.</i> ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ПІДКУП ПОСАДОВИХ ОСІБ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ	51
<i>НОВАК А.О.</i> ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	53
<i>ОХМАН О.В., ЛЕБІДЬ Х.І.</i> КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	57
<i>ПИСЬМЕНСЬКИЙ Є.О.</i> ІСТОРІЯ ОДНОГО ВИРОКУ, АБО ЧИ ЗАВЖДИ НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ЗБРОЇ Є КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УМОВАХ ВІЙНИ?	59
<i>ПЛИСЮК Н.М.</i> ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МНОЖИННОСТІ ПОТЕРПІЛИХ ОСІБ ПРИ ВЧИНЕННІ УМИСНИХ ВБИВСТВ ПРИ ОБТЯЖУЮЧИХ ОБСТАВИНАХ	62

ПОЛІТОВА А.С. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	64
ПУШКАР В.І. ДО ПИТАННЯ ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	69
РАВЛЮК А.В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 364, 368, 368-5, 369 КК УКРАЇНИ, У ЗВ'ЯЗКУ ЗЗАКІНЧЕННЯМ СТРОКІВ ДАВНОСТІ	71
РИМШИЙ Т.А. ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЯК ПОКАРАННЯ ЗА ПРОФЕСІЙНІ МЕДИЧНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	73
РИЖУК Я.С. КОЛАБОРАЦІОНІЗМ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ	76
СОЛОДКА І.В. КОНСТИТУЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА: МЕЖІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	78
ЧМУТ К.М. ПОНЯТТЯ ТА ПІДСТАВИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	81
ШПІЛЯРЕВИЧ В.В. ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ОХОРОНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ (СТ. 332-2 КК УКРАЇНИ)	82
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА	87
БОГАТИРЬОВ І.Г. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПЕРСОНАЛОМ МІСЦЬ НЕСВОБОДИ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	87
SAPUGA S.A. RESOCIALIZATION OF CONVICTS: THEORY AND PRACTICE IN UKRAINE	88
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ КРИМІНОЛОГІЇ	91
БЄЛЯКОВА А.В. ІНФОРМАЦІЙНІ КАМΠΑНІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕДЕРЖАВНИМИ СУБ'ЄКТАМИ	91
ВИГОВСЬКИЙ Д.Л. КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	93
ДУДКІНА Ю.О. ЛАТЕНТНА ЗЛОЧИННІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ	95
КОЛІСНИК С.В. СТРУКТУРА БЕЗГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ	96
LONDKEYUSH V.YU. PREVENTION OF JUVENILE DELINQUENCY: TRENDS, PROBLEMS AND PROSPECTS	99
ЛУЧКОВСЬКА К.В. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ФОРМИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЕПОВНОЛІТНІХ	101
МАЛЕТОВА О.С. ПРОТИДІЯ ФІНАНСОВИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ З ГУМАНІТАРНОЮ ДОПОМОГОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	103
СВІТЛІЧНИЙ І.В., ШУМЛЯНСЬКИЙ С.В., ТКАЧ М.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОВНОГО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	106
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА	109
БАРАБАНОВА Д.А. ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ ПІДОЗРЮВАНИМ БІОЛОГІЧНИХ ЗРАЗКІВ ДЛЯ ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	109
БАРГАН С.С., АВРАМЕНКО О.О. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАСОБИ ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	111
БЕРЕЖНИЙ С.Д. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	112
БОБЕЧКО Н.Р. НОРМАТИВНІ МОДЕЛІ ДОКАЗУВАННЯ У СТАДІЇ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	115

БОНДАР В.С. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ МАТЕРІАЛІВ, ЗДОБУТИХ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ	118
БОРОВИК А.В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	121
ВАРИВОДА Т.Ю. ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ	123
ГАЛАГАН В.І., УДОВЕНКО Ж.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ, ЯКІ ОБРОБЛЯЮТЬСЯ СИСТЕМАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	126
ГЛИНСЬКА Н.В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ПРІОРИТЕЗАЦІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	130
ДЕМЧУК М. С. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ РІШЕНЬ СУДУ В СТАДІЇ ПІДГОТОВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ	134
ДЗЮБАК О.В. ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ПІДСУДНОСТІ ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СЛІДЧИМ СУДДЕЮ СКАРГ НА БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО ЧИ ПРОКУРОРА, ЯКА ПОЛЯГАЄ У НЕВНЕСЕННІ ВІДОМОСТЕЙ ДО ЄДР ПРО ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ	135
ЗАВТУР В.А. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ ТА ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ Ч.8 СТ. 271 КПК УКРАЇНИ	138
КОГУТ І.А. НАДМІРНА ЗАВАНТАЖЕНІСТЬ ПРОКУРОРІВ ЯК ВИКЛИК У КОНТЕКСТІ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	140
КРИШТАФОВИЧ О.Я., ТОПОРЕЦЬКА З.М. СПРОСТУВАННЯ ЗАХИСНИКОМ ПІДОЗРИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО НЕЗАКОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ОРГАНІЗАЦІЇ АБО ПРОВЕДЕННЯ АЗАРТНИХ ІГОР	143
КРУШИНСЬКИЙ С.А. ПІДСТАВИ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	146
КУЛЄБЯКІН В.О. НЕДОТРИМАННЯ ЗАСАДИ «РОЗУМНОГО СТРОКУ» ЯК НАСЛІДОК ЗЛОВЖИВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ ПРАВАМИ	149
НИЖНИК Г.П. ВІДКРИТТЯ МАТЕРІАЛІВ СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ: ПРАВО ЧИ ОБОВ'ЯЗОК?	153
ПАГОР Б.Р. ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СМЕРТЮ ОБВИНУВАЧЕНОГО НА СТАДІЇ ПІДГОТОВЧОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ	156
PIDHIRNA T.V. COMPARATIVE ANALYSIS OF THE INDICTMENT AS A PROCEDURAL DECISION OF THE PROSECUTOR IN UKRAINE AND THE CZECH REPUBLIC	158
ТЕРТИЧНА А.С. КЛАСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ ПРОКУРОРА В СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	160
УРОДА О.В. НЕДОПУСТИМІСТЬ ДОКАЗІВ, ОТРИМАНИХ ВНАСЛІДОК ІСТОТНОГО ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ: ФАКТИЧНЕ ЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОГО ОБШУКУ ПІД ВИГЛЯДОМ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ	163
ФЕДОРЧУК М.В., СТЕЛЬМАХ І.С. КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	165
ХМЕЛЕВСЬКА Н.В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМІ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ	167
ЦИГАНЮК Ю.В. СУД ПРИСЯЖНИХ: КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КЛАСИЧНОЇ МОДЕЛІ У КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ	169
ШЕВЧУК М.І. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МОМЕНТУ ЗАКІНЧЕННЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ В ПОРЯДКУ, ПЕРЕДБАЧЕНОМУ СТ. 290 КПК УКРАЇНИ	171
ШУЛЬГІН С.О. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСЛІДНОСТІ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ(НА ПРИКЛАДІ ЗДІЙСНЕННЯ НАПАДІВ НА ОБ'ЄКТИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ)	174

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	177
<i>КЕБКАЛ К.О.</i> СУДОВА БАЛІСТИКА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	177
<i>КРАВЧУК О.В., КОПАНЧУК В.О.</i> СУДОВО-ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ: СУЧАСНИЙ ВИМІР	179
<i>МИХАЙЛИЧЕНКО Р.В.</i> РОЗСЛІДУВАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИВ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ	182
<i>ПАСІЧНИЧЕНКО Д.О.</i> ПОНЯТТЯ ТАКТИКИ ДОПИТУ ВРАЗЛИВИХ ПОТЕРПІЛИХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	183
<i>ТУРОВЕЦЬ Ю.М.</i> ОКРЕМІ КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ДЛЯ ЦІЛЕЙ РОЗКРИТТЯ, РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ ЗЛОЧИНІВ	186
<i>ЧЕЧОТКА І.Р.</i> ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	188
<i>ШИНКАРЕНКО А.О.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ ДАКТИЛОСКОПІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЇХ МОЖЛИВОСТІ	190
<i>ЮСУПОВ В.В.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРТНОЇ СЛУЖБИ МВС УКРАЇНИ	192
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	196
<i>KOVERNIAGA B.D.</i> LEGAL REFORMS IN UKRAINE: MOVING TOWARD EUROPEAN STANDARDS	196
<i>ДАНІЛОВА А.В.</i> ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ: ДОСВІД ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ У ПРОТИДІЇ ПОШИРЕННЮ ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	198
АДВОКАТУРА В СИСТЕМІ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ	200
<i>VEDENKO A.O.</i> THE ROLE OF ADVOCACY IN ENSURING THE RIGHT TO DEFENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS	200
<i>ПРИСЯЖНА А.В.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПРАВА НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	203
<i>SAMOLIUK K.V.</i> THE ROLE OF LAWYERS IN THE JUVENILE JUSTICE SYSTEM: ISSUES AND PERSPECTIVES	206
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ СУДОУСТРОЮ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	209
<i>KOLOMIJCHUK V.O.</i> JUDICIAL REFORM IN UKRAINE: ACHIEVEMENTS, PROBLEMS, AND PERSPECTIVES	209
<i>KUSHNIR A.A.</i> THE ROLE OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS IN SOLVING CLIMATE ISSUES: A LEGAL ASPECT	211
<i>МАКАРЕНКОВ О.Л.</i> ВИРАЖЕННЯ ВЕРХОВЕНСТВА СТАНДАРТІВ ПРАВА ЄС В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ СУДДІВ	213
<i>MOROZ P.M.</i> CASE LAW OF JUDICIAL PRECEDENT IN THE UK AND THE USA	216

через суб'єктивність оцінки, недостатня регламентація процедури на досудовому етапі, неоднозначність правових наслідків та недостатнє врахування прав потерпілих. Вирішення цих проблемних аспектів є важливим для забезпечення ефективності та справедливості кримінального правосуддя.

Для ефективного розв'язання проблем інституту звільнення від кримінальної відповідальності необхідні комплексні заходи, що включають оновлення кримінального законодавства шляхом деталізації підстав звільнення, розробку чітких критеріїв та обмеження застосування цього інституту для різних видів кримінальних правопорушень. Важливим є посилення судового контролю на етапі досудового слідства, забезпечення прозорості процедури прийняття рішень, чітке визначення правових наслідків звільнення, посилення захисту прав потерпілих, постійне підвищення кваліфікації правоохоронців та суддів, а також забезпечення єдності судової практики [3, с. 219].

Отже, інститут звільнення від кримінальної відповідальності, будучи важливим елементом кримінального права України, має справу з низкою проблем у своєму застосуванні. Нечіткість законодавчих підстав, ризики судових помилок, суб'єктивність оцінок, процедурні недоліки, неоднозначність наслідків та недостатній захист прав потерпілих – все це підкреслює необхідність комплексних реформ. Удосконалення законодавства, посилення контролю, забезпечення прозорості та підвищення кваліфікації є ключовими напрямками для оптимізації цього інституту та забезпечення більш справедливого й ефективного кримінального правосуддя.

Список використаних джерел:

1. А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний. Кримінальне право України. Загальна частина, підручник. МВС України, нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
2. В. К. Грищук Кримінальне право України: Загальна частина: навчальний посібник. Видання 2-ге. Львів. ЛьвДУВС, 2019. 666 с.
3. О. М. Волуйко. Кримінальне право. Загальна частина. Навчальний посібник. Київ. ІВЦ НГУ. 2023. 288с.

Шпілярович Вікторія Вікторівна,
кандидат юридичних наук, доцент

*доцент кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ОХОРОНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ (СТ. 332-2 КК УКРАЇНИ)

Відповідно до положень Конституції України «Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою, основи національної безпеки якої визначаються виключно законами України, а захист її суверенітету і територіальної цілісності, забезпечення економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу» [1], що в сукупності свідчить про гарантування національної безпеки України.

Варто зауважити, що питання забезпечення національної безпеки України є особливо актуальним для нашої держави ще з 19 лютого 2014 року, коли розпочалася тимчасова окупація РФ окремих її територій, і, на жаль, триває дотепер у вигляді уже відкритого повномасштабного ведення воєнних дій державою-агресором на всій території України.

Важливу роль у системі правових заходів, спрямованих на ефективне функціонування національної безпеки України, відіграє Кримінальний кодекс України (далі – КК України), завданням якого є «правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою

України від кримінально-протиправних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання кримінальним правопорушенням» [2]. Тобто як зазначає П. Л. Фріс, об'єктом кримінально-правової охорони є лише найважливіші суспільні відносини [3, с. 8], одними з яких є власне суспільні відносини, що виникають з приводу забезпечення національної безпеки України, без належної кримінально-правової охорони яких неможливе нормальне функціонування національних інтересів України – «життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет України, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут її громадян» [4].

Станом на сьогодні кримінально-правова охорона національної безпеки України, в першу чергу, гарантується Розділом I Особливої частини КК України – «Злочини проти основ національної безпеки України», в межах якого закріплено низку статей, що встановлюють кримінальну відповідальність за посягання на конституційний лад, державну владу, територіальну цілісність та недоторканність, обороноздатність, державну, економічну чи інформаційну безпеку України тощо (ст. ст. 109-114-2 КК України) [2]. Однак у сучасній науці кримінального права висловлюється думка про те, що кримінальна відповідальність за посягання на суспільні відносини, які виникають з приводу забезпечення національної безпеки України, встановлена не лише у Розділі I «Злочини проти основ національної безпеки України», але й окремими статтями, які містяться в інших Розділах Особливої частини КК України (для прикладу, ст. ст. 199, 201 Розділу VII «Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності», ст. ст. 258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5 Розділу IX «Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки», ст. ст. 335, 336, 337 Розділу XIV «Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації», ст. ст. 436, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 447 Розділу XX «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» тощо) [5, с. 39; 6, с. 32; 7, с. 39-40].

У цьому контексті особливої уваги заслуговує також таке кримінальне правопорушення як «Незаконне перетинання державного кордону України», що міститься у Розділі XIV «Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації» – ст. 332-2 [2], якою КК України був доповнений на підставі закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону України» від 18 жовтня 2018 року № 2599-VIII [8].

Зокрема, аналізуючи диспозицію кримінально-правової норми, викладену у ч. 1 ст. 332-2 КК України, впливає, що цією статтею регламентується кримінальна відповідальність за [2]:

1) перетинання державного кордону України з метою заподіяння шкоди інтересам держави у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості;

2) перетинання державного кордону України представниками підрозділів збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості;

3) перетинання державного кордону України особою, якій заборонено в'їзд на територію України, у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості.

Щодо «перетинання державного кордону України з метою заподіяння шкоди інтересам держави у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості», то тут самим законодавцем безпосередньо у статті зазначається, що таке суспільно небезпечне діяння є кримінально караним за

наявності у певного суб'єкта відповідної мети – «заподіяння шкоди інтересам держави». Виходячи з тлумачення поняття «державна безпека», наведеного у законі України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII [4], інтересами держави є: державний суверенітет, територіальна цілісність, демократичний конституційний лад та інші життєво важливі національні інтереси. Отож вказівка у диспозиції кримінально-правової норми, викладеної у ч. 1 ст. 332-2 КК України, на таку мету дозволяє констатувати те, що перетинання відповідною особою державного кордону України здійснюється виключно для вчинення нею в подальшому суспільно небезпечних діянь, спрямованих на посягання на основи національної безпеки України.

З приводу «перетинання державного кордону України представниками підрозділів збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості», то з огляду на сутність понять «агресія», «держава-агресор» стає зрозумілим, що представники підрозділів збройних сил чи інших силових відомств держави-агресора вчиняють таке суспільно небезпечне діяння в інтересах останньої, що безумовно теж ставить під загрозу заподіяння шкоди інтересам України.

На відміну від характеристики двох попередніх суспільно небезпечних діянь «Незаконного перетинання державного кордону України» (ст. 332 КК України) через призму посягання на національну безпеку України при їх вчиненні, дещо неоднозначним з цього приводу є вирішення питання про здійснення «перетинання державного кордону України особою, якій заборонено в'їзд на територію України, у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості». Це обумовлено тим, що ч. 1 ст. 13 закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року № 3773-VI передбачається низка підстав для заборони в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну. Так, в'їзд в Україну іноземцю або особі без громадянства не дозволяється: [9]:

1) в інтересах забезпечення національної безпеки України та запобігання іншим протиправним діям, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України, або протидії організованій злочинності;

2) якщо це необхідно для охорони здоров'я, захисту прав і законних інтересів громадян України та інших осіб, які проживають в Україні;

3) якщо при клопотанні про в'їзд в Україну така особа подала про себе завідомо неправдиві відомості або підроблені документи;

4) якщо паспортний документ такої особи, віза підроблені, зіпсовані чи не відповідають установленому зразку або належать іншій особі;

5) якщо така особа порушила у пункті пропуску через державний кордон України правила перетинання державного кордону України, митні правила, санітарні норми чи правила або не виконала законних вимог посадових та службових осіб органів охорони державного кордону, митних та інших органів, що здійснюють контроль на державному кордоні;

6) якщо під час попереднього перебування на території України іноземець або особа без громадянства не виконали рішення суду або органів державної влади, уповноважених накладати адміністративні стягнення, або мають інші не виконані майнові зобов'язання перед державою, фізичними або юридичними особами, включаючи пов'язані з попереднім видворенням, у тому числі після закінчення терміну заборони подальшого в'їзду в Україну;

7) якщо така особа з порушенням встановленого законодавством України порядку здійснила в'їзд на тимчасово окуповану територію України або до району проведення антитерористичної операції чи виїзд з них або вчинила спробу потрапити на ці території поза контрольними пунктами в'їзду-виїзду.

Резюмуючи вище наведене, вбачається, що за своєю правовою природою підстави для заборони в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну є різними, серед яких є й така,

що служить «в інтересах забезпечення національної безпеки України та запобігання іншим протиправним діям, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України» [9]. Через це тут уже неможливо беззаперечно ствердити, що перетинання державного кордону України іноземцем чи особою без громадянства, якій заборонено в'їзд на територію України, у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості, здійснюється саме на шкоду інтересам держави. Але, враховуючи те, що у ст. 203-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачається адміністративна відповідальність за «Невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну» (умисне невиконання іноземцем або особою без громадянства рішення уповноваженого державного органу про заборону в'їзду в Україну) [10], то у ч. 1 ст. 332-2 КК України таке суспільно небезпечне діяння як «перетинання державного кордону України особою, якій заборонено в'їзд на територію України, у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів, або за документами, що містять недостовірні відомості» потребується конкретизувати саме метою – «на шкоду інтересам держави», що в підсумку дозволить: а) чітко відмежувати склад кримінального правопорушення, передбаченого ст. 332-2, від складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 203-1 КУпАП; б) вказати на пріоритетність посягання відповідними суб'єктами на суспільні відносини, що виникають з приводу забезпечення національної безпеки України, а не на суспільні відносини у сфері забезпечення недоторканності державного кордону України при порушенні порядку в'їзду ними на територію України.

Таким чином, з урахуванням висловлених пропозицій стосовно удосконалення (конкретизації) змісту диспозиції кримінально-правової норми, викладеної у ч. 1 ст. 332-2 КК України, які базуються на особливостях певних об'єктивно-суб'єктивних ознаках відповідного складу кримінального правопорушення, рекомендується ст. 332-2 «Незаконне перетинання державного кордону України» виключити з Розділу XIV «Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації», а кримінальну відповідальність за «Незаконне перетинання державного кордону України» регламентувати у Розділі I «Злочини проти основ національної безпеки України».

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Основний Закон України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 8 травня 2025 року).
2. Кримінальний кодекс України : закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 8 травня 2025 року).
3. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге видання, доповнене і перероблене. К.: Атіка, 2009. 512 с.
4. Про національну безпеку України : закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 8 травня 2025 року).
5. Бантишев О. Ф., Шамара О. В. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації) : монографія. 3-є вид., перероб. і допов. Луганськ : ТОВ «Віртуальна реальність», 2014. 240 с.
6. Дьяков С. В. Злочини проти основ конституційного ладу та безпеки держави: кримінально-правове та кримінологічне дослідження. Юрид. центр Прес, 2009. 267 с.
7. Чуваков О. А. Актуальні питання щодо вдосконалення кримінально-правової охорони основ національної безпеки України. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: Правознавство. 2023. Том 25. Випуск 2 (37). С. 36–40.

8. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону України : закон України від 18 жов. 2018 р. № 2599-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2599-19#n6> (дата звернення: 8 травня 2025 року).

9. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : закон України від 22 вер. 2011 р. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text> (дата звернення: 8 травня 2025 року).

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-1-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 8 травня 2025 року).

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції

збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року)

Відповідальний редактор – *Крушинський С.А.*

Комп'ютерний набір – *Нікіфорова Т.І.*

*Зображення на титульному аркуші з
<https://e-learning.iir.edu.ua/enrol/index.php?id=1025>*

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8
Тел.: (382) 71-75-91, (382) 71-80-80
Ел. адреса: nauka@univer.km.ua
www.univer.km.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта
видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 6982 від 19.11.19 р.